

TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ

OCAK 2020

HAZIRLAYAN: EKİN SAKİN

 Ekoloji
Kolektifi

TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ

OCAK 2020

HAZIRLAYAN: EKİN SAKİN

EK Ekoloji
Kolektifi

TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ OCAK 2020

Hazırlayan: Ekin Sakin
Yayınlayan: Ekoloji Kolektifi Derneği
Yayın Tarihi: Ocak 2020
Tasarım Konsept: Ahmet Öđüt
Tasarım Uygulama: Ceket Medya
Kategori: Bülten

Ekoloji
Kolektifi

EKOLOJİ KOLEKTİFİ DERNEĞİ

📍 Nergiz Sokak No: 2/5 Çankaya/Ankara

☎ +90 (312) 425 77 64 ✉ iletisim@ekolojikolektifi.org

🌐 ekolojikolektifi.org 🐦 @ekolojikolektif 📘 ekoloji.kolektifi

TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ OCAK 2020

OCAK AYI TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ

Türkiye’de ve Dünya’da Enerji Politikası, Politik Demeçler, Termik Karşıtı Mücadeleler, Kararlar ve İzin Süreçleri, Kazalar, Kirlilik ve Etkiler başlıklarında, termik santral gündemine ilişkin Ocak ayında yayınlanan haberleri derledik.

TÜRKİYE’DE VE DÜNYA’DA ENERJİ POLİTİKASI

Bakan Kurum: Filtresiz 5 Termik Santral Tamamen Kapatıldı¹

Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, incelenen yedi termik santralde dördüne geçici faaliyet belgesi verildiğini, üç santralin ise gerekli çevre izinlerini aldığını bildirdi.

Soma Termik Santralının dört ünitesinin çalışmasına kış sezonu boyunca müsaade edileceğini belirten Kurum, şunları söyledi: “Kahramanmaraş Afşin A, Kütahya Seyitömer, Kütahya Tunçbilek, Sivas Kangal ve Zonguldak Çatalağzı termik santralleri tamamen, Manisa Soma Termik Santrali ise kısmi olarak kapatılmıştır. Kapatılan termik santrallerin yönetimlerine, gerekli çevresel yatırımları tamamlamadıkları sürece faaliyete geçmelerine izin verilmeyecek.

Geçici faaliyet belgesi verdiğimiz santraller Bursa Orhaneli, Muğla Yatağan, Kahramanmaraş Afşin B ve Ankara Çayırhan termik santralleridir. Mevzuat gereğince altı ay içerisinde çevre izin ve lisans belgesi için Bakanlığımıza başvuru yapmak durumundalar. Muğla Kemerköy, Muğla Yeniköy ve Çanakkale 18 Mart Çan Termik Santralleri çevre mevzuatı kapsamında çevre izinlerini almışlardır.”

¹ <https://www.iklimhaber.org/bakan-kurum-filtresiz-5-termik-santral-tamamen-kapatildi/>

Afşin Elbistan termik santralının zararı kamu tarafından karşılanacak iddiası²

Afşin-Elbistan santralının kapatılması ardından CHP Parti Meclisi Üyesi ve eski milletvekili İlhan Cihaner'den dikkat çeken bir iddia geldi. Cihaner, Twitter üzerinden Bakan Murat Kurum'a yönelttiği bir dizi sorunun içinde, Afşin-Elbistan termik santralının zararının kamu tarafından karşılanacağı iddiasını gündeme getirdi. Cihaner, şunları söyledi:

"Sayın Murat Kurum, filtresiz çalıştığı İçin kapatılan Afşin-Elbistan santralının işletme hakkı devir sözleşmesi gereği, santral kamu tarafından kapatılırsa "kapasite bedeli" (KW saati 16 cent) üzerinden, üretim yapmadan devletten ödeme almaya devam edeceği doğru mudur?"

Orhaneli'de filtreler devrede³

Orhaneli Belediye Başkanı Ali Alyurt, "Orhaneli Termik Santral'inde filtre sürekli vardı. 1 aydır ise devamlı çalıştırılmaya başlandı. Kullanılan filtre neredeyse yüzde 99 oranında filtreleme sağlıyor" bilgisini aktardı. Santralde kullanılan filtrenin 1 aydır sürekli hale getirildiğini kaydeden CHP Bursa Milletvekili Erkan Aydın da, santralin mühürlenene diğer firmalarla aynı durumda olmadığını vurguladı.

Elbistan Termik Santrali mühre rağmen çalışıyor⁴

Filtresiz çalışmasından dolayı Maraş Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ve Elbistan Belediyesi yetkilileri tarafından mühürlenene Çelikler Holding'e ait Elbistan A Termik Santrali mühürlenmesine rağmen çalışmaya devam ediyor.MA'da yer alan habere göre, bölgede yaşayan yurttaşlar, santralin ya daha önceden içeriye stoklanan kömürle çalıştığı ya da fuel oil yakıtı ile çalıştırıldığını belirtiyor.

Kapatılan Afşin-Elbistan termik santralının filtresi haziranda takılacak⁵

Mahir Ünal, Afşin ilçesinde, çevreyi kirletmesinden dolayı 1 Ocak 2020'de Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca mühürlenene Çelikler Afşin- Elbistan A Termik Santrali yetkilileriyle, AKP Kahramanmaraş milletvekilleri Ahmet Özdemir, İmran Kılıç, Habibe Öçal, CHP Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı Hayrettin Güngör, ilçe belediye başkanları, AKP, MHP ve CHP il ve ilçe yönetimleri ile işçi sendikası temsilcilerinin katılımıyla bir toplantı yaptı. Afşin-Elbistan A Termik Santrali'ndeki toplantının ardından yaptığı açıklamada, santralın sahibi Çelikler firmasının, 'Haziran 2020'de filtre takma işini tamamlayacağını belirttiğini' söyledi. Ünal, mühürlendiği için çalışmayan santraldaki 4 bin 300 çalışanın işsiz kalmamasının, birinci öncelikleri olduğunu bildirdi.

Tes-İş Genel Başkanı Akma'dan çağrı: "Santraller binlerce işçinin geçim kapısı"⁶

Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikası (Tes-İş) Genel Başkanı Ersin Akma, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez ile yaptıkları görüşmeye değinerek, "Binlerce işçinin geçim kaynağı ve birer milli servet olan santrallerin faaliyetlerinin tamamen durdurulmasının çalışanlar, aileleri ve santrallerdeki teçhizat ve ekipman açısından oluşturacağı sıkıntıları dile getirdik" dedi. Ersin Akma, "Sendika olarak çevrenin korunması temelinde emisyon değerlerini yasal sınırların altında tutarak santrallerin düşük kapasite ile çalışmalarının, gerekli koşulları sağlayarak geçici çalışma belgesi almalarının ve daha sonra gerekli tüm şartları yerine getirerek tam kapasite çalışmalarının mümkün olabileceğine inanıyoruz" dedi.

2 <https://www.birgun.net/haber/skandal-iddia-kapatilan-termik-santralini-zararini-devlet-mi-karsilayacak-282365>

3 <https://www.olay.com.tr/orhanelide-filtreler-devrede-505301>

4 <https://www.birgun.net/haber/elbistan-termik-santrali-muhre-ragmen-calisiyor-282316>

5 <http://www.diken.com.tr/kapatilan-afsin-elbistan-termik-santralinin-filtresi-haziranda-takilacak/>

6 <https://www.haberler.com/tes-is-genel-baskani-akma-dan-cagri-santraller-12800243-haberi/>

Tavşanlı'da 'termik santral' toplantısı⁷

Kütahya'nın Tavşanlı ilçesinde sivil toplum örgütleri, Tunçbilek Termik Santralinin faaliyetinin durdurulması konusunda toplantı yaptı. Tavşanlı Ticaret ve Sanayi Odası toplantı salonunda yapılan toplantıya ilişkin Ramazan İlhan basın açıklamasında bulundu. Tes-İş Kütahya Şubesi Başkanı Ramazan İlhan, "kamuoyundan beklentimiz, bu kış şartlarında santrallerin donmaması adına, çarkın dönmesi, işçi maaş döngüsünün sağlanması ve sistemin emniyete alınmasıyla alakalı ivedilikle yasal emisyon değerlerini aşmadan, yarım kapasite de olsa her iki santralimizde de bir veya iki ünite devreye alınıp sistemi emniyete alma derdindeyiz" dedi

Çelikler Holding'den açıklama: İddialar haksız ve mesnetsiz⁸

Çelikler Holding Afşin Elbistan Kömür İşletmeleri'ndeki 115 pikap şoförü, yetkili firmanın anlaşmayı feshetmesiyle işsiz kalmış, firma ise açıklama yaparak sorumlunun Çelikler Holding olduğunu sorunun kaynağını holding olduğunu savunmuştu. Çelikler Holding ise yaptığı açıklamada yetkili firmanın söylediği iddiaların mesnetsiz olduğunu ifade etti ; "Şirketimiz; İş ortaklığına yasal düzenlemeler kapsamında, gerek sözleşmeden gerekse yasal mevzuat gereği üzerine düşen yükümlülükleri eksiksiz yerine getirmiş olup; açıklamalar sözleşmeye ve yasal mevzuata aykırılık teşkil ettiği gibi; haksız ve hukuki dayanaktan da yoksundur."

Termik Santrallerde İdari Para Cezası Miktarları Belirlendi⁹

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından termik santrallere yönelik 2019'da 176 denetim gerçekleştirdi. Bakanlıkça Çevre Kanununa aykırı 6 termik santrale geçen yıl toplam 1 milyon 542 bin 124 lira ceza verildi.

Termik santrallerde 10.39 milyon ton kömür yakıldı¹⁰

Türkiye genelinde termik santrallerde Kasım ayında toplam 10 milyon 399 bin ton kömür yakıldı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Kasım ayında termik santrallerde yakılan kömürün 3 milyon 370 bin tonunu taşkömürü, 7 milyon 29 bin tonun da linyit oluşturdu.

Kömürden çıkış beklenildiği gibi zor değil¹¹

Kömürün Ötesinde Avrupa (Europe Beyond Coal) girişimi ile iklim çalışmalarıyla tanınan Londra merkezli düşünce kuruluşu Sandbag "Kömür Bulmacasını Çözmek" isimli bir rapor yayınladı. Rapor, 15 Avrupa ülkesinin kömürden çıkış politikasının dört yılından çıkarılan dersleri derliyor ve kömürden çıkmayı planlayan diğer ülkeler için bir yol haritası işlevi görüyor.

Rapora göre son dört yılda Avrupa'da kömürden çıkacağını duyuran ülke sayısı 15; Avusturya, Belçika, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İrlanda, İtalya, Portekiz, Slovakya, Hollanda, İsveç, İngiltere. Bunlardan Finlandiya, Fransa ve Hollanda bu planlarını yasalaştıran ülkelerden.

7 <https://www.haberler.com/tavsanli-da-termik-santral-toplantisi-12822357-haberi/>

8 <https://www.elbistanolay.com/haber/3462621/celikler-holdingden-aciklama-iddialar-haksiz-ve-mesnetsiz>

9 <https://www.enerjiportali.com/termik-santrallerde-idari-para-cezasi-miktarlari-belirlendi/>

10 <https://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/termik-santrallerde-10-39-milyon-ton-komur-yakildi-41426976>

11 <https://yesilgazete.org/blog/2020/01/10/komurden-cikis-beklenildi-gibi-zor-degil/>

51 kaçak kömür ocağı dinamitle patlatıldı¹²

Zonguldak'ta yapılan denetimlerde tespit edilen 51 kaçak kömür ocağı dinamitle patlatılarak kullanılmaz hale getirildi. İl Jandarma Komutanlığı ekipleri, Vali Erdoğan Bektaş'ın talimatı üzerine kentin çeşitli bölgelerinde ruhsatsız işletilen kaçak ocakların tespiti ve imhası konusunda çalışma başlattı. 6 Ocak ile 24 Ocak tarihleri arasında tespit edilen 51 kaçak kömür ocağı Türkiye Taş Kömürü Kurumuna bağlı imha ekipleri tarafından Jandarma komandolar eşliğinde dinamitle patlatıldı. Valilik tarafından başlatılan kaçak kömür ocaklarla mücadele çalışmaları devam edeceği öğrenildi.

İngiltere Yurt Dışındaki Yeni Kömür Projelerinden Desteğini Çekiyor¹³

İngiltere Başbakanı Boris Johnson 20 Ocak'ta Londra'da gerçekleşen İngiltere-Afrika Yatırım Zirvesi'nde yaptığı açıklamada, ülkesinin, yurt dışındaki kömür yakıtlı elektrik santrallerine yönelik tüm desteği sona erdireceğini açıkladı. Johnson, "Hepimiz aynı havayı soluyoruz, aynı gökyüzünün altında yaşıyoruz ve karbon emisyonları yükseldiğinde ve gezegen ısındığında hepimiz acı çekiyoruz. İngiliz hükümeti artık yurt dışındaki kömür madenciliği veya kömür santralleri için doğrudan resmi kalkınma yardımı, yatırım, ihracat kredisi veya ticaret geliştirme seçenekleri sunmayacak" dedi.

Almanya'daki termik santraller 2038'de tamamen kapanacak¹⁴

Almanya hükümetinin 29 Ocak'ta kabul ettiği yasa tasarısına göre, ülkede tüm termik santraller 2038'de tamamen kapatılacak.

DHA'da yer alan habere göre, Ekonomi Bakanı Peter Altmaier'ın hazırladığı yasa tasarısının, parlamento-ya yollanmasının ardından, 2020 ortasında yasalaşması bekleniyor. Kömür kullanımına son verme stratejisiyle, işçilerin, şirketlerin ve bölgesel hükümetlerin kömür kullanımlarını bırakmaları karşılığında, 2020 yılında megawatt (MW) başına 165 bin avro olan tazminat miktarının önümüzdeki iki yıl içinde 155 bin avroya çekilmesi öngörülüyor. Tasarıya göre, 2022 sonrasında yılda yüzde 25 azaltılarak 2026 yılında 49 bin avroya çekilmesi öngörülen tazminatlar bu yılın sonrasında ödenmeyecek.

2019'da Elektrik Üretimi Azaldı: Kömür Hâlâ Birinci Kaynak¹⁵

Türkiye'nin 2019 yılı elektrik üretim verileri belli oldu. Enerji Günlüğü'nden Mehmet Kara'nın derlediği geçici verilere göre Türkiye'de geçtiğimiz yıl toplam 290 milyar 979 milyon kilovatsaat (kWh) elektrik üretildi. Bu rakam, bir önceki yıl üretilen 292 milyar 778 milyon kWh'lık rakama göre %0.61'lik gerileme anlamına geliyor.

Elektrik üretiminde en büyük pay %37 ile kömür santrallerine ait. Bu payın %20.8'lik kısmını ithal kömüre dayalı termik santrallerdeki üretim, %7.9'luk kısmını ise yerli linyitle çalışan santrallerde üretilen elektrik oluşturdu. Taşkömürüne dayalı elektrik üretiminin payı ise %1.18 seviyesinde.

12 <http://www.halkinsesi.com.tr/m/zonguldak/51-kacak-komur-ocagi-dinamitle-patlatildi-h51864.html>

13 <https://www.iklimhaber.org/ingiltere-yurt-disindaki-yeni-komur-projelerinden-destegini-cekiyor/>

14 <https://www.evrensel.net/haber/396321/almanyadaki-termik-santraller-2038de-tamamen-kapanacak>

15 <https://www.iklimhaber.org/2019da-elektrik-uretimi-azaldi-komur-hala-birinci-kaynak/>

Siemens'in Avustralya'daki Kömür Projesine Desteği Büyük Tepki Topladı¹⁶

Alman mühendislik grubu Siemens, Avustralya'nın taşra bölgesinde yapımı onaylanan, tartışmalı bir kömür madenciliği projesi olan Carmichael kömür madenine ilişkin sözleşme yükümlülüklerini yerine getireceğini söylemesi üzerine Pazartesi günü çevre gruplarından ağır eleştiriler aldı.

Avustralya'nın kuzeyinde yer alan Queensland eyaletinde Hindistanlı şirket Adani Group tarafından işlenen kömür madeni alanından kömürün taşınması için yapılan demiryolu hattına sinyal teknolojisi sağlayacak Siemens, geçtiğimiz yıl bir anlaşma imzaladı.

Siemens, projeye dahil olup olmayacaklarına Pazartesi gününe kadar karar vereceklerini açıklamıştı. Geçtiğimiz Cumartesi günü genç iklim aktivisti Greta Thunberg, Siemens'e projedeki rolünü gözden geçirmesi çağrısında bulundu. Proje hayata geçerse, 4.6 milyar ton karbon salımına sebep olacak.

¹⁶ <https://www.iklimhaber.org/siemensin-avustralyadaki-komur-projesine-destegi-buyuk-teпки-topladi/>

POLİTİK DEMEÇLER

CHP'li vekil: Soma'da termik santral kapatıldı, 12 bin kişi soğuğa mahkum edildi¹⁷

CHP Manisa Milletvekili Vehbi Bakırhoğlu, Soma Termik Santrali'nin mühürlenmesi nedeniyle 12 bin evin 'soğuğa mahkum edildiğini' söyledi. Basın toplantısı düzenleyen CHP'li Bakırhoğlu, termik santrallerin özelleştirilmesine karşı çıktıklarını, bugünkü durumun partinin ne kadar haklı olduğunu gösterdiğini ifade etti.

CHP'li vekil sözlerini şöyle sürdürdü: "Soma'yı diğer kapanan termik santrallerden ayıran bir özellik var. Termik santralden çıkan sıcak suyla, Soma'da 12 bin hane ısınmaktadır. Ancak dün akşam itibarıyla 12 bin hane, soğuğa mahkum olmuş durumda. Yarın okullar açılacak. Açılan okullar arasında 13'ü, bu ısınma yöntemiyle öğrencilerimizin sınıflarını sıcak tutuyor. Resmi daireler de aynı durumda."

Kapatılan santrallere milyarlık teşvik¹⁸

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gülizar Biçer Karaca, baca filtresi takmadığı gerekçesiyle kapatılan termik santrallere 2018 yılında 326 milyon 955 bin TL ve 2019 yılının ilk 9 ayında ise 777 milyon 216 bin TL teşvik verildiğini bir raporla açıkladı. Raporla şu görüşlere de yer verildi: "Kapatılan santraller 2018 yılında ve 2019 yılının ilk 9 ayında da büyük teşvikler aldı. Çatalağzı santrali 2018 yılında 35 milyon lira, 2019'un ilk 9 ayında 83 milyon lira; Orhaneli 2018'de 23.3 milyon lira, 2019'da 55 milyon lira, Tunçbilek 2018'de 40.6 milyon lira, 2019'da 96.8 milyon lira, Seyitömer 2018'de 66.8 lira, 2019'da 157.2 milyon lira, Kangal 2018'de 50.8 milyon lira, 2019'da 121.1 milyon lira, Soma 2018'de 110.2 milyon lira, 2019'da 262.5 milyon lira tutarında teşvik aldı."

Dönmez: Kapatılan Termik Santrallerin Gücü 1883 MWh¹⁹

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, baca filtresi bulunmayan 13 termik santralle ilgili sürecin başladığını belirterek, bu santrallerin 3 tanesinde sorun olmadığını ve standartları sağladıklarını söyledi. Milli Enerji ve Maden Politikasının en önemli parçası olan enerji arz güvenliği adına şimdiye kadar birçok projenin altına imza attıklarına işaret eden Dönmez, şöyle konuştu:

"Hepimizin bildiği üzere baca filtresi bulunmayan 13 termik santralle ilgili sürecin başladığını açıklamıştık. Bu santrallerin 3 tanesinde sorun olmadığını ve standartları sağladıklarını da dile getirdik. Kapanan santrallerin ortalama saatlik üretim gücü 1883 megavattır. Bunu diğer santrallerden karşılayacak yeteri kadar rezerv kapasitemiz mevcuttur."

Kapatılan termik santrallarda fatura işçilere kesildi²⁰

CHP Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, kapatılan termik santrallarda çalışan binlerce işçinin zorla ücretsiz izne çıkarıldığını bildirdi. CHP'li Kasap, Kütahya'da filtre takmadıkları gerekçesiyle kapatılan Seyitömer ve Tunçbilek Termik santrallerinde çalışan binlerce işçinin mağdur edildiğini ve şirketlerin milyonlarca lira teşvik almalarına rağmen çevre yükümlülüklerini yerine getirmediği için faturanın işçilere kesildiğini belirtti.

¹⁷ <http://www.diken.com.tr/chpli-vekil-somada-termik-santral-kapatildi-12-bin-kisi-soguga-mahkum-edildi/>

¹⁸ <https://www.sozcu.com.tr/2020/ekonomi/kapatilan-santrallere-milyarlik-tesvik-5548909/>

¹⁹ <https://www.enerjiportali.com/donmez-kapatilan-termik-santrallerin-gucu-1883-mwh/>

²⁰ <https://www.birgun.net/haber/kapatilan-termik-santrallarda-fatura-iscilere-kesildi-283347>

AK Parti'den termik santralin kapatılmasına ilişkin açıklama²¹

Afşin-Elbistan A Termik Santrali'nde üretimin durdurulmasına ilişkin olarak AK Parti Kahramanmaraş Milletvekilleri Habibe Öçal ve İmran Kılıç ile Elbistan Belediye Başkanı Mehmet Gürbüz, AK Parti Kahramanmaraş İl Başkanı Ömer Oruç Bilal Debgici, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanı Hayrettin Güngör, AK Parti Elbistan İlçe Başkanı Av. Hasan Sungur'un katıldığı bir basın toplantısı düzenlendi. Gerekli çalışmaların yürütüldüğü ve alınan sonuçların paylaşılacağı kaydedildi.

Büyükerşen: Termik santrale bütün Eskişehir karşı²²

Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen, Alpu Ovası'na yapılmak istenen termik santrale kendisi dahil bütün Eskişehir'in karşı olduğunu söyledi. Büyükerşen, "Samimi olarak söylüyorum ki, iktidar partisi seçmeni hemşerilerim ve iktidar partisi yöneticileri de dahil... Düşüncelerini açık açık dile getiremiyorlar, biliyor ve anlayışla karşılıyorum. Büyükşehir Belediyesi olarak müdahil olma hakkımızın olduğu her davada taraf olduk ya da kendi adımıza mahkemeye gittik. Şehirdeki diğer STK'ların eylemlerini destekledik. Süreç şimdilik askıya alınmış gibi görünüyor. Bacalarına filtre taktırmayan santrallerin bir bir mühürlenmesi son derece önemli. Kazdağları'nda, Kütahya'daki Muratdağı'nda ve diğer vahşi maden arama alanlarında ülke olarak gösterilen tepki ve bu tepkiye sessiz kalınmaması, beni çevre konusunda biraz olsun ümitlendiriyor. Bu direnç, yapılması planlanan kömürlü termik santrallerine karşı bir umut olacaktır" ifadesini kullandı.

CHP'li vekilden termik santraller devletleştirilsin önerisi²³

Baca filtresi bulunmadığı için kapatılan Seyitömer ve Tavşanlı termik santrallerinin kapatılması konusunda açıklamalarda bulunan CHP Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, termik santrallerin faaliyetlerinin durdurulmasına tepki gösterdi. Enerji santrallerini işleten firmaların büyük bölümünün daha çok kazanç uğruna çevreye yönelik yükümlülüklerini yerine getirmediğini kaydeden CHP Kütahya Milletvekili Kasap, " Kanal İstanbul ve yerli otomobil yapma iddiasında olan iktidar, buraları kapatmasın gerekirse devletleştirerek, Türkiye'yi enerji konusunda dışa bağımlı olmaktan kurtarsın" diye konuştu.

21 <http://www.elbistaninsesi.com/guncel/ak-partiden-termik-santralin-kapatilmasina-iliskin-aciklama-h65264.html>

22 <https://www.enerjigunlugu.net/buyukersen-termik-santrale-butun-eskisehir-karsi-35774h.htm>

23 <http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/cevre/1712023/chpli-vekilden-termik-santraller-devletlestirilsin-onerisi.html>

TERMİK KARŞITI MÜCADELELER

MMO, Termik Santraller İle İlgili Bir Basın Açıklaması Yaptı²⁴

TMMOB Makina Mühendisleri Odası 16 Ocak 2020 tarihinde “Çalıştırılmasına İzin Verilen Kömür Santralleri ile İlgili Kuşku Veren Karar ve Uygulamalar” başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Kömür ocağı huzursuz etti²⁵

Antalya'nın Korkuteli ilçesine bağlı Dereköy Mahallesi'ndeki köylüler ile çevreci sivil toplum örgütü Antalya Isparta Burdur Denizli Kaş Platformu (A Platformu), Yayla mevkiinde açılmak istenen kömür ocağının su kaynaklarına ve verimli tarım arazilerine zarar vereceği gerekçesiyle maden ocağı açılma sürecinin sonlandırılması talebiyle Antalya Valiliği, Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü, DSİ 13. Bölge Müdürlüğüne, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne dilekçeyle başvurdu. Köylüler dilekçelerinde, 11 bin dönüm tarım arazileri olduğunu, açılmak istenen kömür ocağının 1500 dönüm arazi üzerinde planlandığını kaydetti.

Sülekler Köylüleri: 'Birlik olup kömür madenini açtırmayacağız!²⁶

Antalya'nın Korkuteli ilçesine bağlı Sülekler köyünde yaşayan yurttaşlar, Sülekler Yaylası sınırında bulunan ve Dereköy Yaylası Dökük Mevkiinde açılması planlanan kömür madenine karşı mücadele ediyor. Sülekler Köyü'nde, Dereköy'lü yurttaşlar ile ekoloji örgütleri ve A Platformu'nun da katılımıyla bir araya gelen yurttaşlar, tarım ve hayvancılığın merkezi olan yaylalarında kömür madeni istemedikleri dile getirdi.

Toplantıda söz alan Sülekler Muhtarı Hakkı Horzum “Yaylamızın sınırında açılacak kömür madeni sulara zarar verecek. Yıllar içinde kaynaklarımızın suyu belirli oranda azaldı, kömür madeni nedeniyle de daha da azalacak görünüyor, su kaynaklarımız mutlaka korunmalı” dedi.

Yatağan Termik Santrali için sembolik kapatma töreni²⁷

Muğla'nın Yatağan ilçesinde bir araya gelen eylemciler, devlet tarafından verilen geçici izin belgesi ile çalışmasına devam eden Yatağan Termik Santrali'ni protesto etti. 40 yıla yakın süredir faaliyet gösteren santralin, bölgede yaşayan 45 bin kişinin erken ölümüne sebep olduğunu söyleyen aktivistler santral için sembolik bir kapatma töreni düzenledi.

Yatağan'da yaşayan ve uzun yıllardır santralin kapatılması için mücadele veren halk çevre mevzuatlarına uygun olmayan bu santralin de kapatılmasını talep ediyor. Ekoloji Birliği tarafından düzenlenen eyleme Muğla Çevre Platformu, CHP Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın yanı sıra Yatağan'da yaşayan yerel halk da destek verdi.

24 <https://www.tmmob.org.tr/icerik/mmo-calistirilmasina-izin-verilen-komur-santralleri-ile-ilgili-kusku-veren-karar-ve>

25 <https://www.akdenizmanset.com.tr/komur-ocagi-huzursuz-etti/166682/>

26 <https://ilerihaber.org/icerik/sulekler-koyluleri-birlik-olup-komur-madenini-actirmayacagiz-108747.html>

27 <https://yesilgazete.org/blog/2020/01/26/yatagan-termik-santrali-icin-sembolik-kapatma-toreni/>

KARARLAR VE İZİN SÜREÇLERİ

Kangal Termik Santrali yeniden faaliyete geçti²⁸

Termik santralin yetkililerinin bir üniteye yaptıkları revizyon çalışmasıyla tesisin Kanun gereği olması gereken standartlara ulaştırıldığı ifade edildi.

Seyitömer Termik Santrali tekrar üretime başlıyor²⁹

Seyitömer Termik Santrali, 'Baca gazı arıtma sistemi'nin tamamlanmasıyla bir ay içerisinde tekrar üretime başlayacak. Tesiste işten çıkarma olmayacağı açıklandı.

18 Mart Çan Termik Santrali'nde Enerji Etüdü Yapacak Firma Aranıyor³⁰

EÜAŞ'ın Çanakkale'de yer alan kömürle çalışan 18 Mart Çan Termik Santrali için enerji verimliliği çalışmalarını yaparak raporlayacak firma aranıyor. Söz konusu iş için hizmet alımı 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 19 uncu maddesine göre açık ihale usulü ile ihale edilecek olup, teklifler sadece elektronik ortamda EKAP üzerinden alınacak.

C Santrali için ikinci kez İDK toplantısı düzenlenecek³¹

Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ) tarafından Afşin ilçesine bağlı Altunelma Mahallesi sınırlarında yapılması planlanan Afşin C Termik Santrali'nin ÇED dosyası için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda, İnceleme Değerlendirme Komisyonu (İDK) ikinci kez toplanacak.

28 <https://www.sivashaberler.com/santral/>

29 <http://ekonomi.haber7.com/ekonomi/haber/2933733-seyitomer-termik-santrali-tekrar-uretime-basliyor>

30 <https://www.enerjiportali.com/18-mart-can-termik-santralinde-enerji-etudu-yapacak-firma-araniyor/>

31 <http://www.elbistaninsesi.com/guncel/c-santrali-icin-ikinci-kez-idk-toplantisi-duzenlenecek-h65548.html>

KAZALAR, KİRLİLİK VE ETKİLER

Santral mühürlendi, maden işçileri ortada kaldı³²

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in işçilerin mağdur edilmeyeceğini söylemesine rağmen, kömür giriş kapılarına mühür vurulan Sivastaki Kangal Termik Santralinde çalışan maden işçilerinin ücretsiz izne çıkarıldığı ortaya çıktı. Karara tepki gösteren işçiler, Kangal'ın Çarşı Meydanı'nda eylem yaparak işlerini geri istediklerini söyledi. İlerleyen günlerde Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikası (TES-İŞ) ve Maden-İş tarafından büyük çaplı bir eylem düzenlenmesi planlanıyor.

Yeşil Gazete'ye konuşan Kangal Maden İş Sendikası'ndan İsa Gökpınar, Konya Şeker'in işlettiği termik santralde 1000'e yakın işçinin çalıştığını ancak geçimini santralden kazanan kişilerin santral ile sınırlı olmadığını söyledi. İlçede santrale kömür takviyesinde bulunan ve her birinde 500'er kişinin çalıştığı Demir Export ve Köseoğlu Madencilik'e ait iki adet kömür madeni bulunuyor. Santralin kapatılmasıyla birlikte Köseoğlu Madencilik'te çalışan 150'ye yakın işçinin karardan etkilendiğini anlatan Gökpınar "Beş bin nüfusu olan Kangal'da istihdam bu çalışma alanlarına bağlı. Sadece Kangal'dan da değil Sivas merkezden de birçok kişi çalışmak için buraya geliyor. Santral ve madenler kapatıldığında insanlar göçe zorlanacak. Kangal şu anki gidişatta köy olma yoluna gidiyor" dedi.

Ahmet Öztürk: Termik santraller istihdamı artırmıyor, göçe zorluyor³³

Zonguldak İl Genel Meclisi 2020 yılı ocak ayı toplantısında mevcutlara ilaveten Karadeniz Ereğli'den Bartın Amasra'ya kadar olan kıyı şeridinde yapılması planlanan termik santralleri gündeme getirdi. Toplantıda gündem dışı söz alan CHP'li üye Burhanettin Çakır'ın termik santrallere karşı deklarasyon yayımlanması yönündeki teklifine, AKP'li üyeler, "İstihdam yaratıyorlar. Önce istihdam, istihdam olmayınca sağlığı ne yapacaksın" diye karşı çıktı.

Konuyla ilgili değerlendirme yapan Zonguldak Çevre Koruma Derneği Başkanı Ahmet Öztürk, uygulanan ekonomik politikaların sonucu işsiz, açsız, geleceksiz bırakılan Zonguldak halkına hükümetlerin tek vaa-dinin termik santraller olduğunu söyledi. "Şu anda Çatalağzı-Muslu bölgesindeki dar bir vadide 7 üniteli 4 santral yılda 10 milyon tonun üzerinde kömür yakıyor" diyen Öztürk, "Bu kömürün yüzde sekseni de yurt dışından ithal ediliyor. Sözde kömür memleketi Zonguldak'ta yurt dışından ağır tonajlı gemilerle getirilen milyonlarca ton kömür, Çinli işçilerin kurduğu santrallerde yakılıyor. Yeni planlanan santralleri durduramazsak tablo çok daha kötü olacak" dedi.

³² <https://yesilgazete.org/blog/2020/01/03/santral-muhurlendi-maden-iscileri-ortada-kaldi/>

³³ <https://www.evrensel.net/haber/395427/ahmet-ozturk-termik-santraller-istihdami-artirmiyor-goce-zorluyor>

Afşin ve Elbistan'da tablo korkunç: Her ailede kanser hastası var³⁴

Termik santrallerin zehirlediği Maraş'ın Elbistan ve Afşin ilçelerine giden Yeni Yaşam'dan Gülcan Dereli, bölgede yaşayan yurttaşlarla yaptığı görüşmelerde edindiği bilgiler ışığında tablonun korkunç olduğunu vurguluyor. Gazetenin 'Afşin Ölüyor' başlığıyla manşetten yayımladığı haberde, bölgedeki termik santrallerin saçtığı tehlikeye dikkat çekiliyor. Dereli'nin aktardığına göre iki kentte neredeyse her aileden kanser hastası var. Ayrıca kronik astım ve bronşit gibi hastalıklar da çok sık görülmeye başlanmış.

Elbistanlılar ve Afşinliler kanser başta olmak üzere tüm hastalıkların artmasında termik santrallerin havayı ve suyu kirletmesinden kaynaklandığı görüşünde. Halk bir an önce bu santrallerin kapatılmasını talep ediyor.

İzin verilen kömür santrallerinin bacalarından zehir çıkıyor³⁵

TMMOB Makine Mühendisleri Odası Başkanı Yunus Yener, bazıları tamamen bazıları kısmen kapatılan santraller dışında kalan ve çalışmasına izin verilen santraller de çevre açısından sorunlu olduğunu açıkladı.

Yener, yaptığı yazılı açıklamada çalıştırılmasına izin verilen kömür santralleri ile ilgili kuşku yaratan karar ve uygulamalar bulunduğunu bildirdi. Baca gazı filtrelerinin bulunmaması nedeniyle kirliliğe yol açan bazı santraller tamamen, bazılarının da kısmen kapatıldığını anımsatan Yener, ancak hükümetten yapılan açıklamaların diğer santrallerin çevre mevzuatına uyumu konusunda aydınlatıcı olmadığını belirtti.

34 <https://gazetekarınca.com/2020/01/afsin-ve-elbistanda-tablo-korkunc-her-ailede-kanser-hastasi-var/>

35 <https://www.birgun.net/haber/izin-verilen-komur-santrallerinin-bacalarindan-zehir-cikiyor-284258>

📍 Nergiz Sokak No: 2/5 Çankaya/Ankara 📞 +90 (312) 425 77 64

✉ iletisim@ekolojikolektifi.org 🌐 ekolojikolektifi.org 🐦 @ekolojikolektif 📘 ekoloji.kolektifi

📍 Nergiz Sokak No: 2/5 Çankaya/Ankara 📞 +90 (312) 425 77 64

✉ iletisim@ekolojikolektifi.org 🌐 ekolojikolektifi.org 🐦 [@ekolojikolektif](https://twitter.com/ekolojikolektif) 📘 [ekoloji.kolektifi](https://www.facebook.com/ekoloji.kolektifi)